

معاونت آموزشی دانشگاه خوارزمی

سید الفخر

بخشنامه ارائه آموزش های مجازی در نیم سال ۹۸۲

مقدمه:

احتراماً، از تلاش تمامی همکاران حوزه های صف و ستاد دانشگاه که بحران ایجاد شده در شرایط همه گیری ویروس کرونا را به فرصتی برای توسعه ی آموزش های مجازی تبدیل نموده و **با بارگذاری بیش از ۴ هزار عنوان درس / جلسه در فضا های مختلف، موجبات معرفی دانشگاه به عنوان ۲۰ دانشگاه فعال** کشور را فراهم نموده اند، قدردانی می شود.

پیرو بخشنامه ی شماره ی ۲/۸۶۳ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۱۱ معاون محترم آموزشی وزارت عتف و پیوست آن (پیوست های ۱ و ۲ این بخشنامه) و در راستای توسعه ی آموزش های مجازی، مقتضی است؛ واحدهای استانی و دانشکده / آموزشکده های تابعه، اقدامات زیر را به عمل آورند:

۱- تشکیل کارگروه آموزش مجازی در دانشکده / آموزشکده:

به منظور مدیریت و نظارت بر فرآیندهای آموزش های مجازی، در هریک از دانشکده / آموزشکده ها، کارگروه آموزش های مجازی مرکب از **رییس دانشکده / آموزشکده**، **معاون آموزشی**، **کارشناس فناوری**، **دو نفر از آموزشگران** آشنا به آموزش مجازی و یک نفر از **آموزشگران رشته ی** مربوطه (به تناسب موضوع)، تشکیل گردد.

۲- اعمال تغییرات در تقویم آموزشی نیم سال دوم (۹۸۲):

با توجه به عدم تشکیل کلاس حضوری در روزها و هفته های گذشته و شرایط متفاوت استان ها، بازه ی زمانی نیم سال دوم با حفظ تمامی شرایط و ضوابط اعلام شده در بخشنامه ی شماره ی ۲۵/۳۲۰/۸۴۲۹ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۶ به تناسب شرایط استان ها به مدت «۳۰ تا ۴۵ روز» تمدید شده و بر این اساس، حداکثر روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۰۸ پایان کلاس های آموزشی بوده و از روز شنبه ۱۳۹۹/۰۵/۱۱ لغایت پنجشنبه ۱۳۹۹/۰۵/۲۳ امتحانات نیم سال جاری برگزار می شود **(در صورت عادی شدن شرایط، برگزاری امتحانات پایانی به صورت حضوری انجام می گیرد.)**

* زمان شروع مجدد کلاس های حضوری در نیم سال جاری، براساس سیاست های ابلاغی ستاد ملی مدیریت ویروس کرونا متعاقباً اعلان خواهد شد.

۳-ارایه ی دروس نیم سال جاری به صورت آموزش مجازی:

با عنایت به تغییرات ایجاد شده در تقویم آموزشی نیم سال ۹۸۲، واحدهای استانی و دانشکده / آموزشکده ها با رعایت مفاد مندرج در شیوه نامه ی آموزش های مجازی **(پیوست شماره ی ۳)**، دروس نیم سال جاری را از طریق آموزش مجازی و با همکاری واحد فناوری، مدیران گروه های آموزشی و تمامی آموزشگران دانشکده / آموزشکده برای کلیه ی دانشجویان **(اعم از ورودی های سال های قبل، ورودی جدید و پذیرش از طریق تکمیل ظرفیت ۹۸۲)** ارایه نمایند.

۳-۱- تأمین تجهیزات و فضای مناسب برای آموزشگران:

نظر به این که ممکن است تعدادی از آموزشگران دانشگاه رایانه و یا لب تاب شخصی نداشته باشند، روسای محترم دانشکده / آموزشکده های تابعه موظفند، محلی را در دانشکده / آموزشکده تدارک و تجهیز نمایند تا آموزشگران مطابق برنامه ی درسی خود نسبت به ارایه ی آموزش مجازی اقدام کنند.

۳-۲- سهم آموزش بر خط (آنلاین) در آموزش مجازی:

برنامه ریزی و اجرای آموزش مجازی به گونه ای انجام گیرد که حدود «۲۰ تا ۳۰ درصد» از زمان کل آموزش هر درس به آموزش از طریق برخط و تعاملی اختصاص داده شود.

۳-۳- پوشش دادن سرفصل درس:

در هر حالت، **میزان ساعت آموزش های مجازی** هر واحد درسی، باید به گونه ای باشد که مطابق شیوه نامه ی **آموزش های مجازی** پیوست، **مجموع ساعت ارایه ی آن درس** با استفاده از روش مجازی و ساعت کلاس های حضوری تشکیل شده **در طول نیم سال**، با **ساعت اجرای درس مطابق برنامه، برابر بوده و تمام سرفصل های درس** نیز پوشش داده شود.

۳-۴- دروس گروه معارف اسلامی:

ضمن آن که آموزش های مجازی دانشگاه برای تمامی دروس قابل اجرا می باشد و دروس گروه معارف اسلامی (صرفاً در نیم سال جاری) نیز از این قاعده مستثنی نمی باشد. نظر به اهمیت این دروس، از مدرسان این گروه به صورت ویژه انتظار دارد، در این زمینه وظایف خود را به نحو احسن انجام دهند. در خصوص نحوه ی ارایه ی دروس گروه معارف اسلامی، به اطلاع می رساند؛ محتوای قابل استفاده برای دروس گروه مذکور در «**سامانه ی آموزش مجازی دانشگاهیان**» در سایت نهاد محترم نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه ها بارگذاری شده است. به موازات آن، نهاد محترم نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه فنی و حرفه ای نیز در حال پیگیری موضوع از معاونت آموزشی نهاد مذکور می باشد و در صورت حصول نتایج جدید، متعاقباً اطلاع رسانی خواهد شد.

۳-۵- دروس عملی غیر قابل ارائه از طریق آموزش مجازی:

در صورتی که در شرایط خاص و با تصویب کارگروه آموزش های مجازی، امکان ارایه ی تعدادی از واحدهای **عملی (کارگاهی و آزمایشگاهی) یا نظری - عملی، از طریق آموزش مجازی وجود نداشته باشد**، اقدامات به شرح زیر صورت پذیرد:

الف) تشکیل کلاس حضوری عادی: پس از عادی شدن شرایط و اعلام آن از طرف ستاد مربوطه، تشکیل کلاس و برگزاری امتحانات به صورت حضوری انجام و نمرات دروس مذکور، حداکثر تا تاریخ مندرج در بند ۱ در سامانه ثبت خواهد شد.

ب) تشکیل کلاس حضوری فشرده: در صورت استمرار بحران موجود و عدم برگزاری کلاس های حضوری و امتحانات دروس مدنظر تا تاریخ مذکور، نمره ی این دروس در نرم افزار آموزشی ناتمام اعلام خواهد شد. پس از عادی شدن شرایط، تشکیل کلاس حضوری فشرده برای آن دروس، در شهریورماه سال جاری یا همزمان با نیم سال ۹۹۱ انجام می شود.

۳-۶- ثبت نمرات نیم سال:

صرف نظر از تاریخ برگزاری امتحانات پایانی،
نمرات نهایی تمامی دروس نیم سال ۹۸۲، در
ستون نیم سال دوم در سامانه ی آموزشی ثبت
می شود.

۳-۷- کارآموزی و پروژه:

با توجه به این که احتمالاً در بسیاری از دانشکده / آموزشکده ها،
نمرات دروس کارآموزی و پروژه ی نیم سال گذشته (۹۸۱) تا این تاریخ
ثبت نشده است، مهلت ثبت نمرات این دروس برای نیم سال
مذکور نیز **تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۲ تمدید می گردد.** درخصوص دروس
کارآموزی و پروژه ی اخذ شده در **نیم سال جاری (۹۸۲)**، متعاقباً اطلاع
رسانی خواهد شد.

۴-وظایف آموزشگران و برگزاری دوره های توانمندسازی مجازی برای آموزشگران:

مشارکت فعال و مسوولیت پذیری مستقیم آموزشگران، در تمامی مراحل فرآیند آموزش مجازی (تهیه ی محتوا، اتخاذ روش مناسب و اجرای آموزش، پاسخگویی به سوالات دانشجویان و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی آنان) الزامی است. عملکرد آنان در این خصوص، مورد ارزیابی قرار گرفته و از آموزشگران برتر به نحو شایسته ای تقدیر خواهد شد. بدیهی است در خصوص آموزشگرانی که در این زمینه نقش سازنده ای نداشته باشند، در زمینه ی ارزیابی سالیانه، پرداخت حق التدریس و سایر موارد مرتبط به آنان، مطابق ضوابط و مقررات اقدام خواهد شد. به منظور آشنایی بیشتر آموزشگران با فرآیند آموزش های مجازی، واحدهای استانی و دانشکده / آموزشکده -های تابعه مکلفند در صورت نیاز، نسبت به برگزاری دوره های توانمندسازی و دانش افزایی آنان اقدام نمایند.

*** محتوای آموزشی دوره های توانمندسازی برگزار شده، در زیرپورتال مرکز امور مدرسان و اعضای هیأت علمی قابل دریافت بوده و کلیه ی دانشکده / آموزشکده ها نیز مکلفند مطابق شیوه نامه های مربوطه از هرگونه اقدام لازم در این زمینه دریغ نورزند.**

معاونت آموزشی دانشگاه خوارزمی

۵- تسهیلات آموزشی-دانشجویی ویژه در نیم سال جاری:

صرفاً در نیم سال جاری و با رعایت تمامی ضوابط و مقررات، ارایه ی تسهیلات زیر به دانشجویان حائز شرایط بلامانع است:

۵-۱ حذف و اضافه: بازه ی حذف و اضافه ی نیم سال ۹۸۲، برای کاربران دانشکده / آموزشکده ها تا پایان نیمه ی اول اردیبهشت ماه سال جاری تعریف شده است. دانشجو در این مرحله می تواند نسبت به ثبت درخواست حذف واحدهای درس عملی و نظری - عملی که به تشخیص کارگروه آموزش مجازی، امکان ارایه ی آن از طریق مجازی وجود ندارد و اضافه کردن واحدهای درسی جدید که به صورت مجازی ارایه می شود، در میز خدمت اقدام نماید.

* حذف اضطراری درس نظری (حذف يك عنوان درس نظری)، با رعایت ضوابط مربوطه و در زمان مقرر، انجام می گیرد.

۵- تسهیلات آموزشی- دانشجویی ویژه در نیم سال جاری:

۵-۲- شهریه ی واحدهای درسی: در مورد شهریه ی واحدهای درسی که بخاطر شرایط خاص به وجود آمده، به درخواست دانشجو و با رعایت ضوابط این بخشنامه حذف می شوند (به استثنای حذف اضطراری)، متعاقباً تصمیم گیری خواهد شد.

۵-۳- افزایش سنوات: امکان افزایش یک نیم-سال به سقف سنوات مجاز دانشجویانی که صرفاً با حذف واحدهای درسی در این نیم سال با کمبود سنوات مواجه می شوند، متعاقباً در شورای آموزشی دانشگاه بررسی و تصمیم-گیری خواهد شد.

۵-۴- حذف ترم: موافقت با درخواست دانشجو برای حذف ترم، صرفاً با رعایت ضوابط و مقررات آیین نامه ی آموزشی انجام می گیرد.

۵- تسهیلات آموزشی- دانشجویی ویژه در نیم سال جاری:

۵-۵- میهمانی: در صورتی که در بازه ی امتحانات، دانشجو ملزم به حضور در جلسه ی امتحانی درس / دروس خاص می باشد ولی بخاطر مشکلات مربوط به شیوع ویروس کرونا نتواند برای شرکت در امتحان به دانشکده / آموزشکده ی محل تحصیل تردد و اقامت نماید، پس از موافقت مبدأ و با هماهنگی و انجام مکاتبات از طریق اتوماسیون اداری بین واحدهای استانی یا دانشکده / آموزشکده های مبدأ و مقصد، می تواند در امتحانات درس / دروس مورد نظر در دانشکده / آموزشکده ی مقصد شرکت نماید. (هماهنگی لازم بین اساتید مرتبط درس / دروس در دانشکده / آموزشکده های مبدأ و مقصد انجام گیرد.) نمره ی اخذ شده در امتحان نیز جهت جمع بندی و اعلام نمره ی نهایی، از طریق اتوماسیون اداری و با قید فوریت به مبدأ ارسال شود.

۶- امکان برگزاری کلاس های جبرانی در خارج از ساعات اداری و ایام تعطیل:

به منظور **جبران عقب ماندگی** ناشی از تعطیلی کلاس / درس حضوری، **آموزشگران می توانند** ضمن **ارایه ی جدول زمان بندی و تأیید آن در کارگروه آموزش های مجازی**، پس از اطلاع رسانی به تمامی دانشجویان کلاس / درس مورد نظر، نسبت به تشکیل کلاس **در خارج از ساعات اداری و حتی روزهای تعطیل** اقدام نمایند.

۷- احتمال عدم اجرای دوره ی تابستان در سال تحصیلی جاری:

با توجه به تغییرات ایجاد شده در تقویم آموزشی، عملاً اجرای دوره ی تابستان در اکثر دانشکده/آموزشکده ها امکان پذیر نخواهد بود. بنابراین، معاونان آموزشی و مدیران گروه های آموزشی، ضمن بررسی دقیق وضعیت تحصیلی تمامی دانشجویان به ویژه دانشجویانی که در آستانه ی دانش آموختگی قرار دارند، با اتخاذ راهکارهای مناسب، اقدامات لازم را در بازه ی حذف و اضافه به عمل آورند.

۸- برگزاری امتحانات پایانی:

در صورتی که در بازه ی امتحانات، ستاد ملی مدیریت ویروس کرونا شرایط را عادی اعلام نماید، امتحانات پایانی در نیم سال جاری الزاماً به صورت حضوری برگزار خواهد شد. کارگروه آموزش های مجازی دانشکده / آموزشکده ها می بایست تدابیر لازم برای برگزاری آزمون های پایانی به روش مجازی را اتخاذ نمایند تا در صورت ضرورت، نسبت به این امر اقدام گردد. بدیهی است آزمون پایانی دروس عملی و نظری - عملی که امکان ارایه ی آن با روش آموزش مجازی وجود ندارد، با رعایت بندهای ۳-۴ و ۳-۵، الزاماً به صورت حضوری و پس از برگزاری کلاس انجام خواهد شد.

۹-ارایه ی درس /دروس با استفاده از شیوه ی معرفی به استاد:

به صورت استثنا و صرفاً برای سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸، با رعایت مقررات مندرج در آیین نامه و شیوه نامه ی اجرایی آن، ارایه ی حداکثر «۴ عنوان درس» به روش معرفی به استاد، «صرفاً برای دانشجویان همان دانشکده /آموزشکده که با استفاده از این تسهیلات دانش آموخته می شوند»، بلامانع است. در مورد امکان ارایه ی معرفی به استاد برای دروسی که در آیین نامه ی آموزشی ممنوع می باشد، متعاقباً تصمیم گیری خواهد شد.

۱۰- حضور و غیاب دانشجویان در آموزش های مجازی:

واحدهای استانی و دانشکده / آموزشکده ها موظف هستند تدابیر لازم در جهت **حضور و استفاده ی حداکثری دانشجویان شرکت کننده در کلاس / درس آموزش های مجازی** را فراهم نمایند. لازم است در این خصوص، **اطلاع رسانی** به دانشجویان به عمل آید. **مسئولیت** اتخاذ راهکار مناسب برای امور مربوط به حضور و غیاب آموزشگران و دانشجویان، تشکیل منظم کلاس / درس ها مطابق برنامه ی درسی نیم سال جاری و ارزیابی اولیه از عملکرد تمامی عوامل موثر در این **فرآیند به عهده ی کارگروه آموزش مجازی دانشکده / آموزشکده می باشد.**

دانشکده / آموزشکده ها موظف هستند موارد فوق، از جمله؛ ایجاد تغییرات در تقویم آموزشی، تمامی موارد مندرج در بندهای ۵ تا ۱۰ و سایر بندهای مرتبط به دانشجویان را به نحو مقتضی به اطلاع دانشجویان برسانند.

۱۱- نرم افزارهای برخط و برون خط مورد نیاز در آموزش های مجازی:

نرم افزار های برخط (مانند نرم افزار bigbluebutton، Adobe Connect، Skyroom یا هر بستر برقراری ارتباط تعاملی جهت برگزاری ویدئو کنفرانس و کلاس های برخط) و **برون خط** (مانند نرم افزار moodle جهت کلاس بندی، تعریف درس و ورود دانشجویان)، برای آموزش های مجازی مناسب می باشند. **تأکید می گردد که ترجیحا از تجارب بومی در دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان مرکزی و یا تجارب برخی از دانشکده / آموزشکده های وابسته به دانشگاه استفاده گردد.** خرید یا اجاره ی هر گونه نرم افزار، تجهیزات و بستر ارتباطی و یا خرید خدمات مشاوره در این خصوص، **لزوما می بایست به تأیید دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات** سازمان مرکزی برسد.

۱۲- بارگذاری محتوا در آموزش آفلاین:

بارگذاری محتوا در بسترهای دانشکده / آموزشکده و بستر سامانه ی یادگیری متمرکز دانشگاه (سمیاد)، انجام گیرد. مسوولیت بخش های فنی فر آیند مذکور به عهده ی دفتر فناوری بوده و نظارت بر تولید محتوا نیز توسط دفتر برنامه ریزی معاونت آموزشی دانشگاه انجام می گیرد.

۱۳- ارسال گزارش عملکرد:

پیرو **بخشنامه ی ۲۲۰۹۶/۳۴۰/۲۵ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۹**، واحدهای استانی و دانشکده / آموزشکده ها **موظف هستند** گزارش **برگزاری کلاس های مجازی** را مطابق فرم های پیوست بخشنامه ی مذکور **(پیوست های ۴ و ۵ این بخشنامه)**، به این معاونت ارسال نمایند.

۱۴- نظارت و ارزیابی بر فرآیند آموزش های مجازی دانشگاه:

علاوه بر نظارت مستمر حوزه ی **معاونت آموزشی** بر فرایند آموزش مجازی، **مرکز نظارت و ارزیابی دانشگاه** نیز فرآیندهای مذکور را مورد بررسی دقیق قرار داده و متعاقباً **تحلیل کامل و جامع** آن را **تقدیم رئیس محترم دانشگاه و دفتر نظارت و ارزیابی وزارت عتف** خواهد نمود. بنابراین انتظار دارد نسبت به **مستندسازی فرآیندهای آموزش مجازی** اهتمام جدی به عمل آید.

۱۵- تأمین اینترنت و امکانات مورد نیاز آموزش های مجازی:

دانشگاه و وزارت عتف در تلاش است که از طریق وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، اینترنت رایگان مورد نیاز **برای همه ی دانشجویان و آموزشگران، اعم از موظف و مدعو** را تأمین نماید که این امر منوط به تکمیل اطلاعات مورد نظر حوزه ی فناوری دانشگاه می باشد. **ان تظار دارد؛ معاونت محترم دانشجویی دانشکده / آموزشکده** از محل **کمک های خیرین** محترم، برای دانشجویان بی بضاعت و ساکنان مناطق محروم و غیر برخوردار از اینترنت، نسبت به تأمین امکانات مورد نیاز آموزش های مجازی، از جمله؛ **DVD حاوی محتوای درس الکترونیکی** به صورت رایگان یا نیم بها اقدام نماید.

معاونت آموزشی دانشگاه خوارزمی

۱۶- پاسخگویی و اطلاع رسانی:

نظر به **بلا تکلیفی و تماس های مکرر آموزشگران و دانشجویان** با دوایر مختلف سازمان مرکزی دانشگاه، روسای واحدهای استانی و دانشکده / آموزشکده های تابعه، تدابیر لازم برای پاسخگویی به سوالات و ابهامات دانشجویان در خصوص فرایندهای آموزش مجازی، زمان بندی کلاس ها، تاریخ و چگونگی برگزاری امتحانات پایانی و سایر موارد را با قید فوریت اتخاذ نمایند.

ستاد مرکزی دانشگاه ضمن سیاست گذاری در فرایند آموزش مجازی، نسبت به حمایت و نظارت بر عملکرد و ارزیابی آن به صورت مستمر اقدام می نماید. انتظار دارد؛ واحدهای استانی و دانشکده / آموزشکده های تابعه، به منظور ارتقای کیفیت آموزش، ضمن بهره گیری از تجارب ارزشمند و امکانات بالقوه و بالفعل یکدیگر از جمله زیر ساخت های فنی (سرور و ...)، تشریک مساعی نموده و حسب ضرورت، در خصوص پشتیبانی های اداری و مالی مورد نیاز، نسبت به مکاتبه با معاونت محترم اداری و مالی دانشگاه اقدام نمایند.

امید است با یاری خداوند و حمایت همه جانبه ی هیأت رئیسه ی محترم دانشگاه و تلاش بی وقفه ی همه ی دست اندرکاران مربوطه ی ستاد و صف، کارنامه ی درخشانی برای دانشگاه رقم زده شود.